

Kameny hromové aneb Druhý život věcí

MUZEJNÍ

KUKÁTKO

S příchodem jara začíná pro mnohé z nás období prací na zahradách či na polích. Každý zásah do země, ať už jde o hloubkovou orbu nebo jen sázení stromků, nese s sebou zároveň možnost objevu prehistorických nálezů, nebo, jak se říkalo dříve, „starožitností“.

Dnes jsou tyto nálezy většinou odevzdávány do muzea, kde odborník určí jejich původ a stáří. Objevy dávných kultur však vycházely na světlo mnohem dříve, než vznikla první muzea s profesionálními archeology a prehistoriky. Nálezci z řad

prostých lidí se v takových případech uchýlovali mnohdy k velmi svérázným interpretacím, jež měly vysvětlit původ tajemných artefaktů.

Relativně časté nálezy představovaly broušené kamenné sekerky z mladší a pozdní doby kamenné. Podle lidových pověr vznikaly tyto předměty vždy po sedmi letech na místě, kde udeřil při bouřce hrom – proto se také nalezené sekerky nazývaly jako „hromové kameny“ nebo

„hromové klíny“.

Nálezce takové kuriozity měl velké štěstí, protože hromové kameny nejen chránily jeho domácnost proti bouřkám, ale dokonce měly i léčivou moc. František Přikryl uvádí, že v Radotíně jím prý dokonce léčili i zduřý dobytek. Jindy u nálezců ovšem

zcela převážilo praktické hledisko, a tak se dozvídáme, že broušená kamenná bulava sloužila v jisté domácnosti v Kladnících jako závaží do hodin a v Rakově zase používali zlomek sekerky jako závaží k váze.

Lidská fantazie a tvořivost si zjevně poradí s jakoukoliv „záhadou“, přesto však nezbyvá než doporučit poctivé nahlášení a odevzdání „hromových klínů“ i případných jiných náhodných nálezů do nejbližšího muzea (a pro všechny případy zkontrolovat funkčnost hromosvodu).

Mgr. Eva Čermáková, Ph.D.
archeolog, Muzeum regionu Valašsko, p.o.

Obrázek: „Hromový klín“ ze Stínadel (Valašské Meziříčí) foto: Jitka Skočková.